

SZERKESZTŐI IRODA:

Solymag utca 47-ik szám, hová a lap szemléi részét
illető közlemények küldendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre . . . 16 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
Három hónapra . . . 8 frt. Egy hónapra . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnep napokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőszép utca 88. szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy □ centiméternyi tér ára 4 kr. Gyászok, kereskedők és
iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hir-
detés után 80 kr.

Nyitólíri cikkek

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Kálvinista ügyek.

— A Bethlen collegium. —

I.

Mindig barátja voltam a józan ha-
ladásnak, a jól megfontolt reformnak, a
szabadság és jólét érdekében létrejött
változásoknak; de az emberi törekvések
gyakorlati képtettségéről arról győződtem,
hogy dolgokat, viszonyokat és in-
tézmenyeket igen sok esetben jobb a
saját sorsukra, növekedésükre és fejlő-
désükre bízni, mint forrásnyitást, egyen-
getést és mederásást által életfolyamatukat
megzavarni. Minden esztendőben újra
megmenteni nem lehet sem a világot
sem az egyházakat. A civilizált népek
legérgebb és legtekélyesebb alkotmánya
az angol, mely lételet és jó tulajdonait
nem a nyugtalankodó reformvágy ki-
száradásának és felforgatásának kö-
vetkeztében, hanem annak a szerencsés körü-
lménynek, hogy a bölcs mérséklet időt
hagyott az önmagából való szerves fej-
lődésre, és módot, az önfejlődés korlá-
tát a szükséghez képest való elhár-
ítására. Az ilyen példa arra való, hogy
önmagunk nagyban és kicsinyben, és nem
arra, hogy cserebogar-módjára nekirö-
püljünk minden falnak. Minden valódi
intézmény: organizmus, melyet nem le-
het mint az agyagot, gyúrni, formálni,
tömöríteni, szaggatni és ragasztani. Az
egyház együtt az ő iskolájával szintén
intézmény, tehát organizmus, még pedig
az emberi alkotások legfontosabb, leg-
szükségesebb — s szerény véleményem
szerint a presbyteri egyház rendszert
vére — legtekélyesebb intézménye. En-
nek az organizmusnak feje, törzse, kar-
jai és lábai vannak a maga történel-
mileg fejlett szerveiben. Egyik szervet
sem lehet bántani az egész test vér-
száradásához nélkül; és az a szervezet,
melyet mindig bolygatnak, mindig ido-
mítanak, mindig műtöznek, nem számí-
that sem állandóságra sem egészséges
fejlődésre.

Az erd. kálvinista egyház ez idő
szerint a rohamos reformok korszakát
élt. Képviselői alkotmányt kapott, jog-
elete kodifikáltatott, beillesztetett az
egyetemes ref. egyház életébe, kontak-
tusba jött az állami iskolázás rendsze-
rével, vakmerő finanszírozásokat haj-
tott végre, domesztikát teremtett, nagy-
mértvű építkezéseket kezdett és folytatt.
E reformok között van hasznos és
van káros is elég. Annyi bizonyos, hogy
az új alkotások még sem kiforrva, sem

megülepdede, sem kipróbálva nincsenek.
A nagy ítélő bíró, az idő, még egyik
alkotásra sem alkalmazta a maga kri-
tikai mértékét. Jó lenne hát meggon-
dolni, hogy minden dolognak meg van
a maga kulminációja s a ki azon is
tul megy, lejtőre jut. Jó lenne meg-
gondolni, hogy — legalább pénzügyileg
— nincsen-e az erd. ref. egyház már is
a lejtőn? Jó lenne tehát kissé megál-
lani, körültekinteni, időt venni a fon-
tolgatásra, s időt engedni arra, hogy az
új alkotások csirázzanak, gyökereket haj-
tsanak és önmagukból fejlődni kezdjenek.
Mindenesetre jobb lenne ez amód-
szer, mint az, melyet az igazgató ta-
nács követ, midőn indítványozza egy
teológia akadémia felállítását Kolozs-
várra.

A tanügy, s legkivált hazánk val-
lások és nemzeti kulturájának sok igaz
barátja már régen ohajtja, hogy — már
csak a vallásfelekezetek egyenjóságára
szempontjából is, miután a budapesti
egyetemnek határozottan katolikus jel-
lege van — a kolozsvári egyetem protes-
táns jellegét nyerjen. Ezen ohajtás fő-
leg abban nyer kifejezést, hogy a buda-
pesti egyetemen minden kath. jellegű
felekezet, tehát római és görög katho-
likus és görög nem egyesült felekezet
részére az állam állítson fel és tartson
teológiai facultásokat; viszont, hogy a
kolozsvári egyetem bővítését ki teolo-
giai facultásokkal a református, luther-
ánus és unitárius felekezetek részére.
Ekként a kolozsvári egyetem végre va-
lahára egyenrangú lenne a budapestivel
s a kath. státusnak megszűnnék azon
előjoga, hogy az állam csakis az ő pap-
növédekének oktatásáról gondoskodik.

Mikor tehát olvastam, hogy az
erd. kálvinista igazgató tanácsa Ko-
lozsvárt teológia akadémia fel-
állítását az egyetemmel kapcsolat-
ban: azt hittem, hogy itt egy hatal-
mas lépés készül az előbb kifejezett
ohajtásnak részben való megvalósításá-
ról. Am, figyelemmel elolvassa a 21-es
bizottságnak az igazgató tanács által is
elfogadott munkáját, be kellé látnom, hogy
itt semmi egyébről nincsen szó, mint a
nyenyedi teológia akadémia Kolozs-
várra való áthelyezéséről. Az a kap-
csolat az egyetemmel — csak mézes-
madzag, mely az első kritikai pillan-
tástól rongyokká szakad. Az a kap-
csolat még csak nem is ígért, sőt még
nem is föltevés, hanem egy halvány
és nem indokolt reménység az iránt,

hogy a kolozsvári ref. theologusok he-
tenként 7 órát hallgathatnak az egye-
tem bölcsészeti tanfolyamán, s ezzel
szemben „valószínű”, hogy „any-
nyiban” egyetemi rendes hallgatók-
nak fognak tekinteni, a mennyiben
talán nem lesznek kizárva a tandij-
mentesség előnyeiből és az ösztöndi-
jakból. Hát ez nem kapcsolat, hanem
még csak nem is madzag. Ez vagy csa-
lódás, vagy félrevezetés. Mert vagy van
szükség arra, hogy a theologusok egy-
házias és vallásos nevelésben részesül-
jenek, vagy nincs. Ha nincs, akkor an-
nak az erőteljes kifakadásnak sincs he-
lye, mely az előadói jelentésben ott
nyilvánul, a hol bebizonyítja, hogy a
ref. tanárképzés el van hanyagolva,
mert nincs gond fordítva az egyházias
nevelésre. Ha pedig van szükség a pap-
növédeknek vallásos és egyházias ne-
velésére — s ezt bajos is lenne józa-
nul kétségbe vonni — akkor az „in-
differens” egyetemen hallgatott 7 órai
bölcsészeti tanfolyammal nem elegendő
hanem célt tévesztünk; mert min-
den tudomány-ágak között, éppen a
bölcsészethez beosztott tanok azok (a
természeti és matematikai tárgyak itt
a dolog természeténél fogva nem jö-
hetnek tekintetbe) melyeknek tételei a
legtöbb rugalmasságot tartalmazzák. A
bölcsészet olyan mint az emberi száj:
hideget is tud fújni és meleget is —
s egyházunknak semmi biztosítéka sincs,
hogy felekezeti tekintetben az egyetemi
katedrálról ne hideget fújjanak pap-
növédekünk közé. Az egyetlen bizto-
síték a dr. Szász Béla ur tanársága, de
miután halandók vagyunk, ilyen ideig-
lenes természetű biztosítékra nem szo-
kás és nem szabad intézményeket épí-
teni.

Avagy miért nem alkotnak még a
kapcsolatot egyetem és teológikum se-
minarium között az unitáriusok, kiknek
Kolozsvárt van a papnövédekük? Avagy
miért vitték el az amerikai presbyte-
rianusok a maguk teológia akade-
miáját Bostonból, a hol híres egyetem
van, egy félre eső kis helyre? Avagy mi-
ért nem hozzák létre a kapcsolatot a buda-
pesti ref. theol. szeminarium és egyetem
között? Hiszen a budapesti theol. sem
főfelügyelője éppen Szász Károly püspök ur!
Föltehető-e az ő buzgóságáról és tevé-
kenységéről, hogy ő ilyesmit, mikor már
egyéniségénél fogva is nagy befolyással
dicsekedhetik, saját felekezetének kárá-
ra, elmulasszon — ha különben a kap-

csolatban azt az üdvöt látná, a mit
most nekünk az igazgató tanács és 21-
es bizottság elaborátuma hirdet?

Többet mondok. A budapesti ref.
papnövédeknek egyenesen meg van
tiltva az egyetemre való rendszeres be-
iratkozás, s csak a tanárok különös en-
gedélyével hallgathatnak ott bizonyos
meghatározott tantárgyakat. Miért? Mert
féltek és méltán féltek, hogy a mit a theol.
seminarium egyik kézzel épít, azt az
egyetem a másik kézzel lerontja. Mert
félnek, hogy a növendék „a majdnem
leirhatatlan tömegre növekedett szak-
tanulmányok zsoldjába kerül és merül,
hogy majdnem lehetetlen, hogy minél
hamarabb és minél teljesebben meg ne
felejtkezzék második anyjáról, egyhá-
záról . . .” Mert félnek, hogy „az in-
differens állam intézetében és stipen-
diámain felnövekedett” egyének meg-
feledkeznek az egyházzal s „szemük a
pályázati hirdetések felé fordulhat.”

Ezen idézetek az előadói munká-
latból vannak kivéve, s ott nem a pap-
képzésre vonatkoznak, hanem a tanár-
képzésre. De ha áll az, hogy a tanár-
nak egyházias nevelést kell kapni, a
mi pedig, csak cum grano salis fogad-
ható el, szászorosan áll ez a papra néz-
ve. És ha veszélyes az egyetemi „in-
differens” oktatás a tanárképzésnél —
s ezt maga a 21-es bizottság és az
igazgató tanács hirdeti — bizony szá-
szorta veszélyesebb az indifferentizmus
a papnevelésnél.

Mielőtt e fontos ügyben bárki is
állást foglal, kérem olvassa át figye-
lemmel a dr. Szász Béla terjedelmes
előadói jelentését. Be van ott bizonyít-
va fényesen, hogy az egyetemi oktatás
befolyása és hatása alatt miként ke-
tekednek felül más érdekek s miként
hal ki a növendékből a anyaszentegy-
ház iránti szeretet, hála érdeklődés és
kötelességérzet. Ennek elolvasása után,
meg kell kérdeznünk egyházunk eme vezér-
főfőit, hogy miért akarja mégis kap-
csolatba hozni papnevelési ügyünket az
egyetemmel? A logikának melyik for-
mulája szerint mondhatja az egyik szá-
vával azt, hogy az egyetemi nevelés
anyaszentegyházunkra nézve veszélyes,
és a másik szavával azt, hogy hozzuk
a ref. theol. akadémiát kapcsolatba az
egyetemmel?

Bartha Miklós.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1889. Szeptember 27.

Saison után.

Endrődi Sándortól.

Oh! ez mégis nagyon szomorú nap! A
saison legutolsó napja s hozzá: mily őszies
ég, ködfelhőkkel, esővel, szélviharral. Az
idő kelletlenül. Egyetlen sugar sem hull
a földre befényesíteni a gyászt, mely a le-
tűnt nyár emlékein és álmain boreng. A sé-
tányok murrás talaján barázdákat mosott a
záró; a levelek zizegve omlanak alá és olyan
különböző táncot járnak a levegőben; a boltok
bezára, — kihála minden. Az ember azt
kíné: mindez lehetetlen. — Rám legalább
olyan furcsán, olyan kísértetiesen hat ez a
csöndesség, ez a zajtalanság itt, ahol meg-
szoktam az életet, a pezsgést, a takarékossá-
got. Még csak árnyéka sem található annak
a kedves elvenségnek, melynek a végén most
annyi némaság.

Az utolsó nap! Fölébredek, kinyitom ab-
lakomat, mely az esplanade fölött a távol
vize nyílik és látom, a mint a még hátra-
maradt fűrdővendégek sietnek a hajóra, a
mint a bérszolgák hurcolják a podgyászt, a
mint azok utárlódnak s a hajó kúrtója, mint-
ha óriási gyászszázlót lengetne, vastag füst-
gomolyokat bocsát ki magából, aztán egyszer-
re elcsúsztatja a jelsíp (mintha felsikolt-
na), a kerekék mozdulnak és zakatolni kez-
denek (mintha csak zokognának), a hajó in-
dul . . . az utolsó nap ősi borulatában az
utolsó vendégekkel az utolsó hajó! Nézem, a
míg csak látom; egy minajobban kisebb-
dőt sőt pont az, végre csak akkora, hogy
egy könnyűen teljesen elfödhethet. Aztán be-
lévés a homályba, eltűnik.

A sétatérn néhány nyalka sétál szo-
morúan, melancholikusán, nyakával és fejével
majdnem a földet simítva s szemet keresgél-
ve az ósziroza-gruppok közt; más senki. —
Egyedül a pulkák, szakadozott „puj-puj!”

és „pij-pij” kiáltásaikkal. Kettő közülük fel-
tűnik az egyik pad peremére, s fejét szárnyai
mellé dugja s szundukálni próbál. Olyan ko-
mikusak, ahogy így szundikálhatnak ott a
pad párkányán! Mintha bilingatának is . . .
vagy talán éppen köszönnek? Azon a padon
a nyár folytatán két öreg és eléggé ismer-
tes kávéénike szokott üldögni, talán éppen
az ő árnyai változtatnak ily szeszélyes ala-
kokat.

Szinte kedvem kerekednék odakilátni
hozzájuk: »Gut Morgen Frau von Grabeletz,
gut Morgen Frau von Kekevez! S a két
pulyka, mintha sejtene gondolatomat, vissza-
rikácsol: »Puj-duj! . . .

Oh, mikor ezek a fák még virágoztak
s mikor ez árnyban még csalogányok dalol-
tak! Mi minden történt a levelek fakadása
és hullása közti időben! Hány fényes kép
ragyogott ez elhagyatott kút körül, mennyi
ábránd s kalandok tanuja volt e part, mily
sok bohóságot láttak e falevelek, melyek-
kel most élettelen táncot lejt a szél, vég-
ig a néptelen sítányon, a Balatonig! Vé-
ge van! S mindenben látszik a megindulás-
nak legalább egy vonása, a gyászból egy
parány, csak ez a nagyfűt ércszobor (a
Kisfaludy Sándoré) áll hidegen, meredt sze-
mekkel, közönyösen bámulva bele a végtel-
enségbe s hosszú vasköpenyében biztos me-
nedékhelyet találva minden szentimentaliz-
mus ellen. Nem is sejt, hogy e szívtelen-
séget, vonásainak e kétségbeesett ridegségét
és közönyét mily kegyetlenül megtorolják
azok, kik egykor ide állították: »Zalamegyei
tisztelői!«

A szomorú napot, melyben — mint
az éjszaki ködben egy álomember — bo-
lyongok, e szobor jelenléte igazán még szo-
morubbá teszi. Fáj ez a »tisztelő!«, melyen
mosolyogni kell; ez emlék látása, mely nem
juttat eszembe egy sort sem ama kedves
regékből; e sivár megmerevedés a szobor-
költő széles arcán, ez irtózatosságrek sze-
mében s e borzasztó több mázsás köpeny azon
az emberen, kit dölöznek ismert minden-
ki s ki oly könnyen folyó strófákat írt! A

délétől valahogy csak előgyelgem körül-
lötte, meg a vizparton, várva: mikor tűnik
fel a láthatáron ismét a Siófokról visszatérő
hajó, e szerencsétlen szobornak nemkevésbé
szerencsés és dividendákat sohasem fizető név-
rokona.

A hajó, pontban déli tizenkét órákor,
természetesen türesen, visszahérkezik Füred-
re. És még sem egészen türesen. Hoz egy
embert, a kivel együtt ebédelhettek: a ka-
pitányt. — Csöndesen felbállagunk az étte-
rembe, még csöndesebben ebédeltünk, kivittünk
— két álmos pincért kivéve — egy lélek
sincs abban a nagy és máskor szorongásig
telt étteremben. Holnap már ezt is bezarják;
a konyhakémény nem fűtől, a szakács nem
főz, a vendéglős elutazik.

A mint így ebédeltünk, egyszerre
csak »kipp-kopp!« — kopogást hallunk vé-
gig a folyosón, aztán a külső teremben, majd
meg olyanféle hangokat, mint mikor a hege-
dőt hangolták. . . . Hogyan? A cigányok
még itt vannak? Csakugyan, a cigányok!
Holnap telik le a szerződésük, még ma mu-
szikálnak, játszanak utoljára. No, legalább
nem a falaknak játszanak.

Kikeresgethetik magukat szabadon: a
kapitány is, meg én is, segített nekik kesze-
regni.

Elkezdik az én nótámmal, melyet a
saison elején nagyon megkedveltem; szeret-
tem volna tőlük a szövegét is megtudni, ha-
nem azt nem tudta senki közülük. Akkor az-
tán irtam én magam szöveget erre a nótára,
hogy még jobban megszeressem. Ezzel a szo-
moru kérdéssel kezdődött:

„Hull a róza, fagy az élet virága . . .
Én istenem, meddig leszek még árva?!

Akkor még nem tudtam, most már leg-
alább tudom rá a választ is. Az a sötétnek
mennyezet, melynek csillagfényével annyit
társalogtam s e viz, melynek minden tük-
liserem, megfelelt nekem. Most tán szo-
morubb vagyok, mint mielőtt ama választ
hallottam volna, de annyival nyugodtabb.

Most elhagyták, megpihennek, aztán a

»Serenade-Walzer-t kezdik játszani. — Én
bizony elfeledtem már annak a spanyol ze-
neköltőnek a nevét, a ki azt a walzert írta,
de annyi bizonyos, hogy igen csinosan meg-
írta. Régi darab; mostanában elővették és
újra megkedvelték. Kissé szentimentális a sok
epedezéstől és fájdalomtól, de lehet, hogy
költője erről nem tehet. Nem mindenkinek
van olyan szerencsés természete, mint Simon
barátomnak, aki pár nap előtt limonádézt
pathosszal állította előttem, hogy nincs olyan
érzelem, melyen uralkodni nem lehetne s hogy
az ember mindig maga az oka, ha egy érze-
lemnek teljesen átengedi lelkét s ezzel sze-
rencsétlenül teszi magát. No, persze, hogy
igy van! Hanem hát minden teoria és élet-
bölcseesség daczára sokszor, sőt legtöbbször,
mégis csak másként történik és megyik az
is, hogy a saját bölcsessége csúfolja ki az
embert. Én például még mindig jobban sze-
retem a fájdalmat, ha él, mint a boldogságot,
ha az mozdulatlan. De megjön az az idő,
midőn majd megszűnöm kéltől lenni s tán
újra fogok születni és akkor lesz eszem és
semmi esetre sem születek költőnek, hanem
leszek disznókereskedő vagy lócsiszár és bol-
dog leszek és akkor ráállok a Simon bará-
tom álláspontjára és nem hagyom elragad-
tatni magamat semmiféle érzélem által, ha-
nem gyűjtöm a pénzt, megpróbálom csak azért,
hogy feleségem legyen, eszem kitűnő étvágy-
gyal és alszom egészséges, álom nélküli ál-
mokat!

Még mindig a Serenade-Walzeret huz-
zák. Emlékezel arra a szép, halvány, szen-
vedő leányra, kedves kapitány barátom, a ki
ezt a walzert olyan nagyon szerette? Hogyne
emlékeznél, hiszen oly feltűnően szép alakot
lehetetlen oly hamar felejteni. De multja tör-
ténétét nem tudod; majd én elmesélem rő-
viden.

Az, akit szeretett, elég gyáva volt őt
elhagyni s egy más valakit vett nőül. A lány,
kinek egész lelkét betöltötte e szerelem, a
viszony felbomlása után súlyos beteg lett;
kissé felábrándva, az orvosok fűrdőre fűrdő-
re küldték őt, így fordult meg a szegény itt

Politikai hírek.

Egyetértés polgárok és katonák között.
Frigyess főhercegnél a nemrég kinevezett
pozsonyi hadparancsnoknál tegnap tegnapelőtt
tisztelettel Pozsony város törvényhatósága a
főispán vezetésével. Ez alkalommal a fő-
herceg politikai tekintetben is jelentőséggel
bíró beszédet mondott, melyben többek közt
az alábbiak is foglaltak:

»Katonai pályámon legelőbb ohajtásom
volt eleitől fogva: egyetértést hozni létre a
polgárság és katonaság között. Hogy népünk,
mely munkájának gyümölcsével, adójával járul
az államfentartásához, békeességben éljen had-
seregünkkel, mely szintén az állam érdekeit
szolgálja. Le kell lassan bontani azt a
válaszfalat, mely a polgárság és
katonaság között emelkedik, — hogy a test-
véreket a testvéreknek visszaadhassuk ezáltal.
Meg kell értenünk mindkét elemmel, hogy a
katonaság a nép gyermeke, tőle veszi életét,
erejét s a két elem közötti viszony a vé-
rökönök közötti viszonyoknak kell,
hogy megfeleljen. Valamiképpen a családot:
azonképen az államot is bomlásra fenyegeti,
a kebelében létező elemek viszálykodása.«

Mindenesetre éppen a közösen ohajtott
béke érdekeinek tesznek eleget az irányadó
tényezők a hadügyi kormányban, ha jövőre
megakadályozzák azt, hogy a katonai körök
rendszeresen ellentétbe helyezték magukat a
polgársággal. Frigyes főherceg nyilatkozatá-
ból sokat okulhatunk, ha egyáltalán tudnak
és akarnak még okulni — katonai körök.

Képviselői beszámoló. Ábrányi Emil
a Keczel kerület országgyűlési képviselője a
legközelebbi vasárnapon leutazik választói kö-
zé s a kerület központján Keczen beszám-
oló beszédet mond. Beszédében kiterjeszke-
dik a függetlenségi párt küldöttségének Ko-
suth Lajosnál történt látogatására és amaz
értekezletre, mely akkor tartott. Minthogy
a konferenciáról a közvélemény eddig csak
igen hézagoss és megbízhatatlan tudósításokat
kapott, mindenesetre kíváncsok, hogy Ábrá-
nyi e tekintetben alaposan tájékozott-e a po-
litikai közvéleményt e nagyfontosságú kon-
ferencián történetéről. Mint nekünk írják a
választók nagy tünélyességgel készülnek
fogadni népszert képviselőjüket.

Igazságügyi orvosi szaktanács. Az igaz-
ságügyi miniszter — mint a »Jogtudományi
Könyvtár« értesít, egy igazságügyi orvosi ta-
nács felállítását határozta el, mely teljesíte-
ni fogja a bűntettételekben a felülvéleménye-
zéseket és az igazságügyi minisztériumnak egyéb-
szakérdekekben is — mint börtönegészség-
ügyi stb. — véleményadó közege lesz.

Orosz hadikészülődések. Az elmúlt nyá-
ron rendkívüli tevékenység uralkodott az
odesszai, szabasztoli és batumi kikötőkben

is, ahol aztán véletlenül találkozott azokkal
is, a kik a lelkét meggyilkolták. — Te nem
látád, hanem én láttam e találkozás a sétaté-
rén. Akkor is éppen a Serenade-Walzeret ját-
szották. Alig hangzott el az utolsó akkord,
ennek a szép lánynak (mintha kísértetet lát-
tott volna) egyszerre magára huzódtak sze-
mőldökei, szemébe könyök szöttek, gyönyör-
ű feje csüggedten aláhanyatlott, mint egy
liliomé s ugy kellett a sétaterről, felájlant
hazavinni. A fűrdővendégek tovább sétáltak
godatlanul s kik e jelenet váratlan előidé-
zői voltak: férfi és nő, nyugodtan ültek egy
asztalhoz reggelizni. Az a halvány lány meg
a haldokló liliomok mindig eszembe jutnak,
valahányszor e Walzert hallom.

Most meg milyen kedves magyar dalba
kaptak!

Sőt az éj, messze van még a reggel . . .
Tekints rém gyönyört két szememdel!
Az két szem, mint a csillag, tündöklik,
De a szívem, szegény szívem haldoklik!

Hányszor elbusultunk, elszomorkodtunk
mellette. De csak addig, míg a frissét rá nem
rántották:

Mikor anyám házassított:
Három kötös tynkott adott!
Ragyogó csillaga!
Olyan fura kis uram van:
Kukorica nadrágos van!
Ragyogó csillaga!

Hát kinek ne jönné meg a kedve az
ilyen bolondos nótáktól? X. asszony egész
lelkével énekelte s tán emlékezel rá,
hogy még a hangversenyen is énekelteni
akartuk vele, mit ő szívesen is megtett vol-
na, hanem az uram engedte meg mert at-
törtört, hogy másnap őt minden jobb is-
merőse »kukorica-nadrágos« embernek fogja
cizmezni.

Hát erről a csárdáról, a mit most huz-
nak, nem emlékezel vissza senkire? Tudod
kinek volt ez a kedvenc csárdás? Annak a
pajkos szőke lánynak, a kinek a fejét Nagy
Imre barátunk szerette volna — zivarszopó-

(Folyt köv.)

BARTHA MIKLÓS.
Segédszerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

Hirdetések.

Sz. 4356—1889.
alisp.

727. (1—3)

Pályázati hirdetmény.

Csik-Szereda városában a rendőrkapitányi állás lemondás folytán megüresedvén, arra ezennel pályázatot nyitok, s felhívom mindazokat, kik emez állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat legkésőbb **folyó évi október hó 25-ig** hozzám nyújtsák be.

Az állás javadalmazása törvényszerinti.

Csik-Szereda, 1889. évi szeptember hó 23-án.

Alispán helyett:
Madár Imre,
főjegyző.

Sz. 1320—1889.

tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A sz.-keresztúri kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a sz.-keresztúri körű Népbank végrehajtónak Jakabházi István és társa végrehajtást szenvedők elleni 442 forint tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék (a sz.-keresztúri kir. járásbíró) területén levő, az alsó-siménfalvi 20. sz. tjkvben A + alatt foglalt 1—9, 11—46, 48—121. számú ingatlanokból Jakabházi István és Jakabházi Samut illető kényolczad részre az árverést 1791 frt 24 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi október hó 22-ik napján délelőtt 9 órakor Al-Siménfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1831. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cikk 170. §-a értelmében a bántépénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró tettekönyvi hivatalától.
Sz.-Keresztúron, 1889. évi augusztus hó 6. napján.JERZSÁK,
kir. aljbíró.

728. (1—1)

Betegh Péter

legnagyobb

női-divat és pipere-raktára.

Köszvény, főter.

Van szerencsém a nagyérdem helybeli és vidéki közönség szíves figyelmébe ajánlani az **ősz i idényre** megérkezett

legújabb divatu tárgyakkal

dusan berendezett raktáromat,

ugymint: **diszített és diszítetlen kalapok, kalap-formák és hozzátartozó diszek. Eső-köpenyek és kabátok. Trico- és hárász derekak. Esőernyők, keztük és számtalan szakmába vágó divatcikk.**

Pontos kiszálgát és olcsó árak biztosítása mellett a nagyérdem közönség szíves pártfogását kérve, maradtam

kész szolgálja

BETEGH PÉTER.

700. (10—x)

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint az eddig Belszén-utca 11. szám alatt levő sűtődemnek egyedül való folytatását **folyó évi október hó 1-étől** beszüntetem és azt a 22 év óta fennálló a n. é. közönség előtt eléggé ismeretes

„**Becsei Hugó**”
belmonostor-utca 16-ik szám alatt levő czégnek társa lettem.

Midőn üzlethelyiségem változtatásáról van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, egyttal tudatni kívánom azt, hogy üzletünket a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg rendeztük be.

A „tisztaságra” — mely üzletünknek legelső alapfeltétele — jövőre nézve is legnagyobb gond lesz fordítva. Szakmánkba vágó **mindennemű sütemények kávéhoz** naponta kétszer friss minőségben, továbbá **rozskenyér, komlós-czipó**, a mely minden utánzatot felülmúl, a legjobb minőségben kaphatók.

Midőn a n. é. közönségnek eddigi pártfogásáért köszönetünket nyilváníjuk s a további pártfogásért esedezünk, egy szersmind ígérjük azt, hogy a n. é. közönség igényeit — valamint eddig — úgy ezután is minden tekintetben kielégíteni legfőbb törekvésünk leend.

Végül bátrak vagyunk a nagyérdem közönség becses figyelmébe ajánlani

„**Becsei Hugó**” saját műalmi lisztjeivel dúsan ellátott raktárunkat, ugyszintén **N.-Küküllőmenti boroknak literenkénti** eladását is.

Remélve, hogy a nagyérdem közönség becses pártfogását tőlünk ezután sem vonja meg; maradunk mély tisztelettel

alázatos szolgáló

Becsei és Valter.

722. (2—3)

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

Alapított 1858-ban.

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang- és ércöntődéje, Köszvény, belmonostor-utca 12-ik szám.

Ajánlja gyártmányait, mint magyar kü-lönlegességet

kútakban

és mindennemű

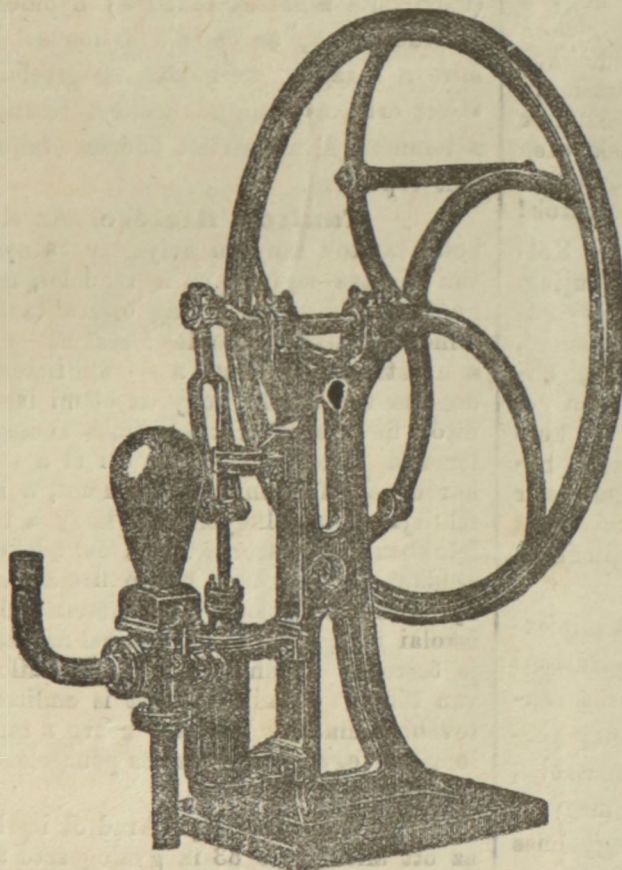
szivattyukban,
tűzi- és kerti fecskendőkben.

Elvállal teljes

vízvezetékek

berendezését, városok, földbirto-kosok és magánzók részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett.

506. (21—x)

Ajánlkozik

köz- és magánfürdők

felszerelésére,

szagmentes ürszékek

felállítására s minden

víziművi munka

gyors és pontos kivitelére.

— **Képes árlapok és részletes költség-tervezetek kívánatra díjmentesen küldetnek.**

Egyetlen belföldi
szivattyu-gyár!

!!Jobb!!

a francia Cognac-neműeknél, — melyek többnyire — a csarantai borvidékek elpusztítása folytán — egészen, vagy részben szeszből készítenek.

Olcsóbb a valóban borból előállított, de korántsem jobb francia Cognac-neműeknél is, mivel ezekért ávegenként 1 60 frtnyi vám és szállítási költség fizetendő, Miatán

Berger, Volk és t^{sa}. Bécsben.

személyesen jót állanak az iránt, hogy az általuk gyártott Cognac-neműek más, mint bortól desztillált Alcoholt nem tartalmaznak, ez utóbbiak már ezen körülménnyel fogva minden egyéb Cognac-fajtának akár mint élvezeti szerek, különösen pedig

724.

Gyógycélokra.

(1—5)

előbe vonandók. Ez okból a

Berger, Volk és t^{sa}. bécsi czég,

által gyártott Cognac-neműeket a nevezett célokra használják és ajánlják

Angyán tanár, Kéti tanár, Késmárczky tanár, Korányi tanár, Kovács tanár.

Lumitzer tanár, Müller tanár, Réczey tanár, Stiller tanár, Tauffer tanár Buda-

pestben. — Albert, udvari tanács tanár, Billroth, udv. tanácsos tanár, Braun

Károly, udv. tanácsos tanár, Braun Gusztáv, udv. tanács tanár, Chrobák tanár, Kahler

tanár, Oser, egészségügyi tanács tanár, Schnitzler, korm. tanács tanár, Winteritz,

csász. tanács tanár Bécsben. — Valamint a bel- és külföld más kiváló tanárai.

Árak (mindenütt egyenlők)

egy egész eredeti üveg (5 minőségben) frt	1-90,	2-30,	2-90,	2-90,	4-90
egy fél " " " " " "	" 5	" 1-10,	1-30,	1-60,	2-10,
egy negyed " " " " " "	" 5	" " 70,	—80,	—90,	1-20,

Kapható minden nagyobb csemege- és fűszerárú kereskedésben és gyógyszerárúban.

Raktár: BÉCSBEN, I. Weihburggasse 2. sz. (a Kärntnerstrasse sarkán.)

— Raktár Köszvény: Csiki Lukácsnál. — Maros-Vásárhely: Bucher Miksánál, Kauppe és Eckwerthnél, Marosi Ödönél és Nagy Sándor gyógyszerésznél.

Legjobbnek elismert zsebkezdő-illatszer:

a Lohse-féle „Exraits Quadruples”

Továbbá a

Lohse-féle gyöngyvirág,**Lohse-féle fehér heliotropa,****Lohse-féle arany lilium.**

Ujdonság. Lohse-féle Peau d'Espagne. Ujdonság.

Lohse Gusztáv, 46. Jäger-Strasse, Berlin,

udvari illatszerész,

Kapható minden választékosabb illatszer és díszmúru-kereskedésben

ELADÓ HÁZ

belmagyar-utca 49-ik szám alatt.

Ertekezhetni:

az „Ellenzék” kiadó-hivatalában.